

**MEERJARENBELEIDSPLAN 2010-2013
PRIORITEITENBEGROTING 2010**

**PROLOOG
BASISONDERWIJS EN SPECIAAL BASISONDERWIJS**

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1 TRENDS	4
1.1 Nieuw landelijk beleid vanaf 2010	4
1.2 Gemeente Leeuwarden	4
1.3 Markt: ouders en leerlingen	5
1.4 Interne organisatie Proloog	5
2 O-METING PROLOOG: STAND VAN ZAKEN 2008 en 2009	6
Interne organisatie	6
Financiën en beheer	7
Klant en Markt: Leerlingen en ouders	8
Kwaliteit en Innovatie: onderwijsontwikkeling	8
3 MISSIE EN STRATEGISCHE DOELEN	9
4 SWOT	10
5 BELEIDSPRIORITEITEN 2010-2013	11
5.1 Kwaliteit en innovatie maximaliseren	11
5.2 Zelfstandige gezonde onderwijsorganisatie	11
5.3 Verbreden basisscholen en modernisering en flexibilisering schoolgebouwen	11
6 BALANCE SCORE CARD PROLOOG : 2010-2013	12
7 UITWERKING ACTIVITEITEN	13
Kwaliteit en innovatie	13
Interne Organisatie	14
Klant en Markt	15
Financiën en materieel	16
8 MEERJARENBEGROTING 2010-2013	18
8.1 Vooronderstellingen	18
8.2 Overzicht baten en lasten 2010 - 2013	19
8.3 Conclusies	21
BIJLAGE 1: Risicoanalyse en reservepositie	22

INLEIDING

Het meerjarenbeleidplan 2010-2013 is een actualisatie van het meerjarenbeleidplan 2009-2012.

In het meerjarenbeleidplan 2010-2013 (verder aangeduid als MJBP) worden de wijzigingen t.o.v. 2009-2012 in **VET** aangegeven.

Procedure

- **MEI: GMR: ADVIES/INSTEMMING PRIORITEITENBEGROTING 2010 (VERDER AANGEDUID ALS BEGROTING) EN MJBP**
- **JUNI: ADVIES DB**
- **JUNI: BESTUUR VASTSTELLEN PRIORITEITEN-BEGROTING 2010 EN MEERJARIG BELEIDSPLAN 2010-2013**
- **OKTOBER: ANALYSE LEERLINGENAANTAL EN EVENTUELE WIJZIGINGEN INKOMSTEN EN UITGAVEN – REALISEREN
BEGROTING 2010.**
- **NOVEMBER: INDIEN NIET REALISEERBAAR: ADVIES DB EN ADVIES/INSTEMMING GMR**
- **DECEMBER: DEFINITIEF VASTSTELLEN BEGROTING 2010 IN BESTUUR EN VERSTUREN NAAR GEMEENTE**

1 TRENDS

1.1 Nieuw landelijk beleid vanaf 2010

- passend onderwijs / herijking van de zorg in 2010-2011. Proloog wil elk kind passend onderwijs geven. In Friesland zal onderzocht en met elkaar afgesproken moeten worden hoe hier ook financieel vorm aan gegeven wordt. Leeuwarden is centrumgemeente. **Een regionaal onderzoek in 2009/2010 zal duidelijkheid over regio-indeling en leerlingenstromen geven**
- Achterstandenbeleid: **Er komt vanaf 2010 nieuw beleid voor de zogenaamde impulsgebieden. Dit beleid vervangt de gewichtenregeling en het onderwijsachterstandenbeleid. In 2009 wordt onderzocht wat de gevolgen zijn van de nieuwe opzet met de impulsgebieden.**
- Nieuwe CAO-PO 2009 en mogelijke decentralisatie primaire arbeidsvoorwaarden met meer beleidsruimte voor personeelsbeleid van een schoolbestuur. Er komt een ruime financiële injectie **vanaf 2010-2011, doorlopend tot 2014 vooral voor de zogenaamde functiemix** (Rapport LeerKracht).
- **Het Rijk zal het kwaliteitsbeleid primair onderwijs aanpassen. Het veranderend inspectiekader voor kwaliteitsbeleid wordt steeds als uitgangspunt voor alle scholen genomen door Proloog.**
- Lumpsum met mogelijke afbouw compensatie leeftijd personeel na 2010.

1.2 Gemeente Leeuwarden

- het beleid aangaande onderwijshuisvestingsbeleid blijft tot 2010 op dezelfde wijze als de afgelopen periode gevoerd. 'Scholen onder dak' blijft als beleidskader gelden. Uitgangspunt is multifunctionaliteit. De gemeente wil in wijken grote multifunctionele centra bouwen, waarin ook brede scholen zijn opgenomen. In 2009 wordt het onderwijshuisvestingsbeleid geëvalueerd, gericht op evt. nieuwe beleidskaders onderwijshuisvesting vanaf 2010.
- De gemeente voert een discussie over nieuwe uitgangspunten voor het onderwijsachterstandenbeleid en de buurtscholen. Meer nadruk wordt gelegd op 0-4 jarigen. Er komt een opzet voor een LEA = Leeuwarder Educatieve Agenda naast het verplichte Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) voor onderwijshuisvesting. **In 2010 zal de LEA voor het eerst in de nieuwe opzet vormgegeven worden. In de loop van 2009 worden de kaders en structuren duidelijker. Naar alle verwachting zal de gemeente geen gelden meer voor vroegschoolse educatie beschikbaar stellen.**
- Het beleid aangaande sociale zekerheid en de Wet Werk en Bijstand wordt verder uitgevoerd. Het beleid aangaande de blijvers vanaf 2010 is nog niet bekend.

1.3 Markt: ouders en leerlingen

- Het leerlingenaantal is de afgelopen 4 jaar gedaald. Een kleine groei met 25 leerlingen per jaar voor Proloog, in een tijd met in totaal minder leerlingen, is een haalbaar doel.
- Het marktaandeel daalt de afgelopen jaren. Het marktaandeel is op **1-10-2008 46,9 %** .
- **'Okkinga Communicatie' zal vanuit de endorsed – benadering (school als uitgangspunt en meerwaarde kwaliteit Proloog voor elke school) de communicatie en PR ondersteunen.**
- **Een geringe groei is er mogelijk in Zuidlanden, afhankelijk van het tempo van de woningbouw na 2010 en evt. nog in Zuiderburen. In de stad zal een daling optreden van het leerlingenaantal. Proloog heeft prognoses per school laten maken. Deze prognoses laten ook voor de toekomst geen stijging van het leerlingenaantal in totaal zien bij een ongewijzigd marktaandeel.**

1.4 Interne organisatie Proloog

- De interne organisatie van Proloog kan vanaf **2010** uitgaan van groei van 25 leerlingen. Voor Proloog betekent dat *iets* meer ruimte in plaats van krimp.
- Het bestuursbureau is volledig bezet. Alle beleidsterreinen zijn dubbel bezet op het bestuursbureau / bij algemene directie (beheer/financiën, personeel en onderwijs). De administratie is op orde. Vervanging en financiële en personele mutaties lopen via bestuursbureau (korte lijnen) naar administratiekantoor (systeem). **Doel is om – met garantie op continuïteit - zoveel mogelijk zelf de administratieve processen te doen, eventueel in samenwerking met andere schoolbesturen.**
- Bestuurlijke verzelfstandiging **is geregeld per 1-1-2009 en wordt verder uitgebouwd.**
- Interne communicatie verdient aandacht, gericht op helderheid over verantwoordelijkheden centraal – decentraal in relatie tot de meerwaarde van samenwerking op bestuursniveau ('wij'-gevoel en meerwaarde Proloog).

2 O-METING PROLOOG: STAND VAN ZAKEN 2008 en 2009

- **Interne organisatie**

HUIDIGE PRESTATIE	2006	2007	2008	2009	
Scholen					
o Aantal scholen basis- en speciaal basisonderwijs	15+1	15+1	15+1	15+1	Geen veranderingen in scholen Extra dislocatie Pionier = Zuidlanden vanaf 1-8-2009 Geringe leerlingendaling van 20 leerlingen is de oorzaak (1-1-2009)
o Aantal locaties (hoofdgebouw + dislocaties groep 1-8)	16+6 = 22	15+5 = 20	15+5 = 20	15+6 = 21	
o Gemiddelde schoolgrootte basisscholen	238	235	234	233	
o Gemiddelde locatiegrootte (groep 1-8) basisscholen	163	177	176	175	
HUIDIGE PRESTATIE (1-10 van elk jaar)	2006	2007	2008	2009 (deels onbekend)	bestuursformatieplannen
Personeel					
Regulier personeel : alle organisatieonderdelen in fte	260	252	267	270	Financiën zelf op bestuursbureau + ziektevervanging Dittrich, pool en knelpunten/voorfinanciering groei / Onderwijskundige en ict
• Algemene directie en bestuursbureau	7,5	7,5	8,8	9,0	
• Scholen samen	4,5	6,5	16,0	21,5	
• Scholen: leraren-dir	228	220	222	220	
• OOP (regulier + ID)	20	18	20	19,5	
Regulier personeel scholen: functies in fte	228	220	222	222	Pionier gerekend bij scholen (2 fte) Pionier Zuidlanden extra directeur
• Directie (D- schalen)	16	16	16	17	
• Leraren en adjuncten	212	204	206	205	
Vast personeel op tijdelijke formatie in fte	8,5	9	10	onbekend	
• Ziekteverzuimpercentage gemiddeld jaar	9,38	8,74	8,60	onbekend	
• Meldingsfrequentie	1,58	1,60	1,74		
Aantal personeelsleden op 1 oktober				onbekend	
• Aantal en percentage personeelsleden 55 – 59 jaar	69	63	62		
• Aantal personeelsleden van 60 jaar en ouder	15	25	33		
• Gewogen Gemiddelde Leeftijd (OP afgetopt 50 jaar)	43,23 jaar	43,31 jaar	42,56		
verhouding man – vrouw:	Man Vrouw	Man Vrouw	Man Vrouw	onbekend	
• Totaal regulier personeel scholen	26% 74%	24% 76% 90 289	22% 78% 87 311		

- Financiën en beheer

PRESTATIES 2008 (jaarrekening 2008)	jaarrekening 2005	jaarrekening 2006	jaarrekening 2007	jaarrekening 2008	STREVEN 2012
Jaarexploitatie: baten gewone bedrijfsvoering	€ 22.003.190	€ 21.276.000	21.936.000	22.890.00	Nvt
Weerstandsvermogen: (reserves / exploitatie)	14 %	19 %	19 %	24%	<i>(hoge risicoanalyse)</i> 18 %
Solvabiliteit 1 (eigen vermogen / totaal vermogen)	39 %	64 %	61 %	67%	40 %
Solvabiliteit 2 ((eigen vermogen + voorzien.) / totaal vermogen)	45 %	69 %	68 %	72%	60 %
Liquiditeit (vlottende act. + liquide midd./kortlopende schulden)	1,50	2,31	2,30	2,45	1,50
Rentabiliteit (reden = € 1,5 miljoen van gemeente bestuurskosten)	-0.4%	1,8%	0,8	5,9%	
Zonder € 1,5 miljoen gemeente bestuurskosten = - € 158.000				-0,8%	Nvt
RESERVES EN VOORZIENINGEN					o.b.v. reële planning elk jaar tot 2012
	31-12-2005	31-12-2006	31-12-2007	31-12-2008	
Algemene Reserve	2.073.190	3.167.300	3.494.000	3.325.000	Nvt
Bestemmingsreserve Waardering Activa	551.708	856.920	708.000	2.083.000	Nvt
Voorziening personeel spaarverlof, jubiläum en BAPO	56.002	68.358	228.000	271.000	Nvt
Voorziening onderhoud gebouwen (planning 20 jaar)	374.526	199.901	155.000	135.000	Nvt

De solvabiliteit en de liquiditeit zijn weergegeven conform de EFJ-systematiek. De solvabiliteit voldoet daarmee nu aan de door het bestuur gestelde norm voor **2012**. De norm voor de liquiditeit is aangepast **van 2,5 naar 1,5** ook op basis van verslag van bevindingen van accountant.

Aan deze norm wordt voldaan eind 2008. De norm voor het weerstandsvermogen is afgeleid van de risicoanalyse (afdekken hoge risico's)

- **Klant en Markt: Leerlingen en ouders**

HUIDIGE PRESTATIE	1-10-2005	1-10-2006	1-10-2007	1-10-2008
Leerlingen				
• Leerlingen basisonderwijs Proloog	3.581	3.531	3.510	3.500
o Percentage 0,25 leerlingen + 0,3 leerlingen	16%	15% (nwe telling)	13%	11%
o Percentage 0,9 leerlingen + 1,2 leerlingen	17%	16% (nwe telling)	7%	7%
• Leerlingen speciaal basisonderwijs Trilker totaal (regio)	156	145	130	120
• Verwijzingspercentage Proloog naar sbo	2%	2%	2%	2%
• Marktaandeel basisschoolleerlingen	48,6%	48,1%	47,5%	46,9%

- **Kwaliteit en Innovatie: onderwijsontwikkeling**

HUIDIGE PRESTATIE	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Kwaliteitszorg en innovatie			
▪ Gemiddeld oordeel inspectie over kwaliteit	2 gemiddeld (verschilt per school)	Nieuwe aanpak met analyse elke school door bestuur. Centraal staan opbrengsten bij leerlingen (verschil per school)	Nieuwe aanpak leidt tot verscherpt toezicht: 3 zeer zwakke scholen, waar opbrengsten en kernindicatoren aandacht verdienen
▪ Aandachtspunten inspectie voor verbetering kwaliteitsaspecten op meerdere scholen	kwaliteitszorg en leerlingvolgsysteem nader in beeld	kwaliteitszorg en analyses en handelen als gevolg van uitkomst leerlingvolgsysteem nader in beeld	Idem
▪ Gezamenlijk onderwijspersoneel scholen, gericht op kwaliteitsverbetering en gemeenschappelijk onderwijsbeleid. (in fte en in percentage totale formatie in fte's)	4,5 fte (orth.ped + logopedie) 5 fte pool VF	4,5 fte (orth.ped + logopedie) 6 fte pool VF	5,5 fte Extra onderwijskundige per 1-1-2009
▪ Extra inspanning Potmarge, Kingma, Tjerk Hiddes en Montessori gericht op kwaliteitsverbetering o.b.v. inspectierapport	geïntensiveerd toezicht + nieuwe teamvorming + kwaliteitssysteem en zorg	geïntensiveerd toezicht + nieuwe teamvorming + kwaliteitssysteem en zorg nieuwe aanpak o.b.v. vastgesteld 2-jarig traject.	Idem, nu voor 4 scholen/locaties

3 MISSIE EN STRATEGISCHE DOELEN

Missie: elke leerling telt

Proloog respecteert iedereen en stimuleert de volle ontwikkeling van elk kind vanuit de mogelijkheden van elk kind. Elke leerling is er één. Er wordt extra geïnvesteerd in kinderen die van huis uit minder mogelijkheden hebben. Vorm en inhoud gaan samen. Het onderwijs op alle scholen van Proloog ademt een plezierige, ontspannen sfeer. De houding van directies en personeel is open en transparant en betrokken bij kind, ouders en omgeving. De scholen zijn modern en het onderwijsprogramma is toekomstgericht. Kinderen leren als ze plezier hebben en het onderwijs aansluit op hun eigen mogelijkheden en ervaring. Kinderen leren actief, gaan respectvol met elkaar om, werken samen en leren de basisvaardigheden en de cultuur en samenleving kennen. De basisscholen van Proloog zijn onderwijskundig sterke scholen en goed bereikbaar voor iedereen in elke wijk of dorp in de gemeente Leeuwarden. Proloog is een menselijke werkgever voor zich actief inzetkend, betrokken personeel en is een – ook financieel – gezonde onderwijsorganisatie.

Besturingsfilosofie

Proloog kiest voor de besturingsfilosofie 'decentraal, tenzij.' Scholen mogen met elkaar concurreren vanuit de principiële gedachte dat kwaliteit gehonoreerd wordt door ouders die een vrije schoolkeuze hebben aangaande richting en onderwijskwaliteit. De scholen hebben een grote mate van onderwijskundige vrijheid binnen de gemeenschappelijke algemene onderwijskundige en bedrijfsmatige kaders. Proloog is één onderwijsorganisatie van samenwerkende, onderwijskundig relatief zelfstandige scholen.

Strategische doelen

Vanuit deze missie zijn de volgende strategische doelen geformuleerd:

- kwaliteitsverhoging door een systematisch kwaliteitsbeleid, goede leerlingenzorg, modernisering van het computeronderwijs;
- vernieuwing gebouwen en streven naar unilocaties voor scholen, lopend of op de fiets binnen 10 minuten bereikbaar voor iedereen in stad en dorp;
- risicoreductie door het opbouwen van een gezondere organisatie;
- bestuurlijke samenwerking met openbare schoolbesturen in Friesland;
- groei van de deelname aan het openbaar primair onderwijs met 25 leerlingen per jaar.

Actiepunten: in 2009-2010 de missie en visie van Proloog evalueren en eventueel herformuleren gericht op prioriteit 1: kwalitatieve doelen:

- **geen zeer zwakke school in 2010-2011**
- **geen zwakke scholen in 2011 en later**

5 BELEIDSPRIORITEITEN 2010-2013

5.1 Kwaliteit en innovatie maximaliseren

- **Kwaliteitszorg conform inspectie + zelfevaluatie en analyse opbrengsten, collegiale consultatie en centraal PVA zwakke scholen nog centraler prioriteren.**
- Leerlingenzorg **ook richting gedragsaspecten uitbouwen en planmatig opzetten (Passend Onderwijs).**
- **Beleidslijn veiligheidsbeleid voor alle scholen**
- Nieuw functiebouwwerk onderzoek i.v.m. **functiemix (inclusief IB) en op termijn passend onderwijs.**
- Opleidingsscholen en samenwerking PABO **onderzoeken**
- Digitaal schoolbord **volledig op alle scholen in 2010**

5.2 Zelfstandige gezonde onderwijsorganisatie

- Aanstellen jong personeel / leeftijdsbewust personeelsbeleid.
- Plan ziekteverzuim: % per jaar **doorzetten tot 5-6 % in 2010-2011.**
- Ouderenquête (2009 **en 2011**) en personeelsenquête (**2009** en 2011).
- Plan Europees aanbesteden **intensiveren.**
- **PR-beleid structureel uitbouwen vanuit profilering elke school + Proloog + nadruk onderbouw = groei 25 leerlingen per jaar.**
- **Interne bestuursorganisatie: opvangen verlies gem. bestuurskosten en samenwerking / werken voor andere besturen.**
- **Huisvesten bestuursbureau in nieuw kantoor.**

Opmerkingen:

- *Vooralsnog worden voor 2009-2010 geen acties extra gepland om het verlies aan personele kosten voor achterstandsscholen te compenseren. Het bestuursformatieplan 2009-2010 is vastgesteld en de vacatures worden ingevuld. Het eventueel verlies aan gelden is in de risicoanalyse (zie bijlage 1) verwerkt. Voor één jaar is een risico gedekt (2009-2010). Bij het opstellen van het bestuursformatieplan 2010-2011 zullen waar nodig maatregelen worden voorgesteld.*
- *Het risico van de blijvers na 2010 als gevolg van de onduidelijkheid over het gemeentelijk beleid is afgedekt in de risicoanalyse (zie bijlage 1).*

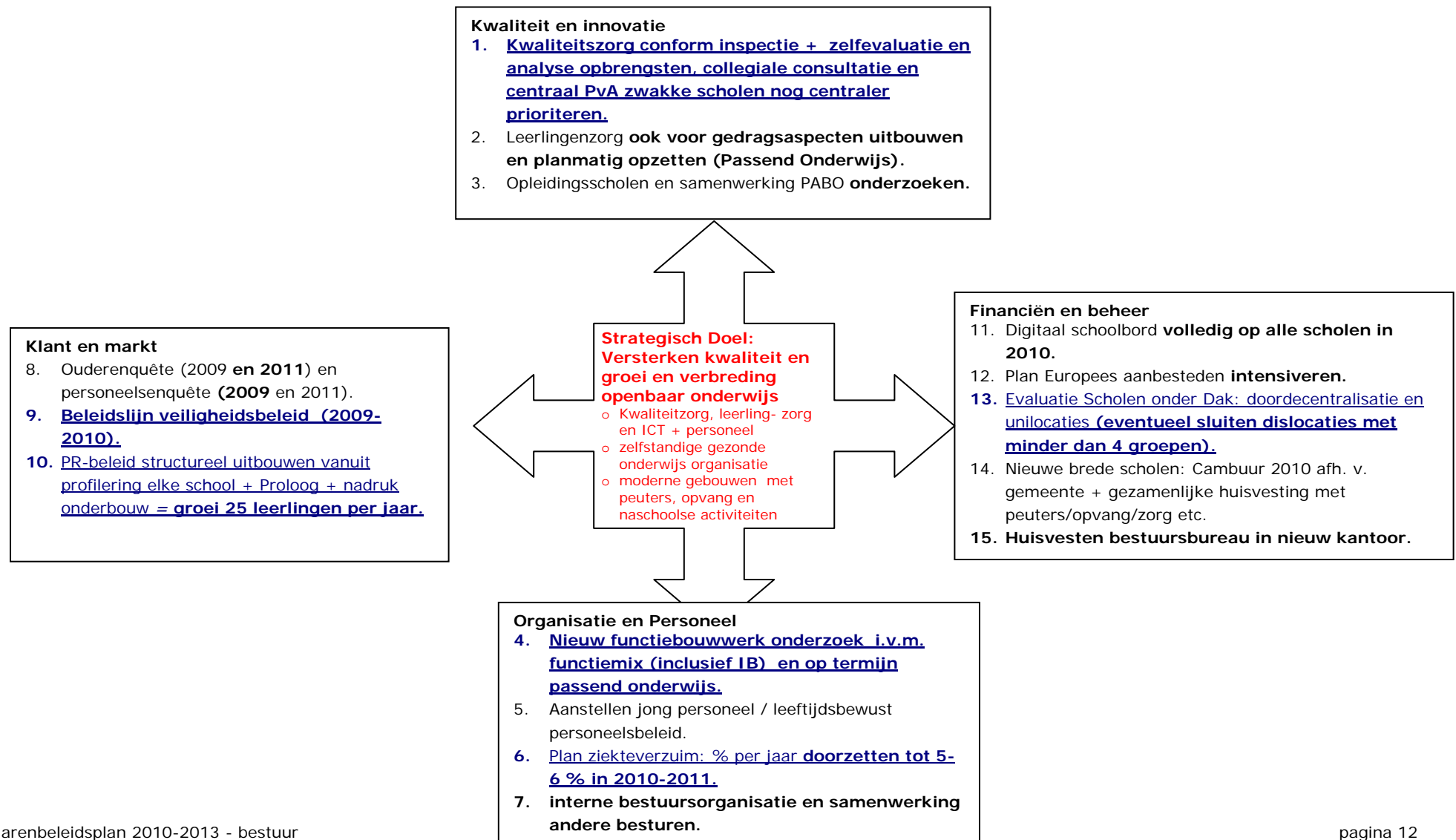
5.3 Verbreden basisscholen en modernisering en flexibilisering schoolgebouwen

- Evaluatie Scholen onder Dak: doordecentralisatie en unilocaties (eventueel sluiten dislocaties met minder dan 4 groepen).
- Investeren in huisvesting gericht op unilocaties (Cambuur).
- Nieuwe brede scholen: Cambuur 2010 afhankelijk van gemeente + gezamenlijke huisvesting met peuters/opvang/zorg etc.

6 BALANCE SCORE CARD PROLOOG : 2010-2013

In schema de BSC voor Proloog toegespitst op **2010-2013**. Onderstreepte punten hebben hoogste prioriteit.

Gerealiseerde zaken uit het meerjarenbeleidplan **2009-2012** zijn hieronder vermeld.

7 UITWERKING ACTIVITEITEN

- **Kwaliteit en innovatie**

Activiteit	EFJ-code	Prestatie-indicator	Baten + / --	Kosten + / -	datum	PI-Ver-antw	Actie en toelichting
1. Kwaliteitszorg conform inspectie + zelfevaluatie en analyse opbrengsten, collegiale consultatie en centraal PvA zwakke scholen nog centraler prioriteren		Geen zeer zwakke school in 2010-2011	€ 84.000 (€ 24.000 extra)	€ 84.000 (€ 24.000 extra)	2010-2011	SD (AD)	Taalpilotgeld extra gebruiken voor Plan kwaliteit naast investering in onderwijskundige (vanaf 1-1-2009) die al in begroting / bestuursformatieplan is verwerkt (BPA). Er is € 24.000 extra ontvangen van het Rijk (€ 84.000 i.p.v. 60.000)
		Geen zwakke scholen in 2011 en later		€ 150.000 € 75.000	2010-2011	SD (AD)	Extra personele inzet gedurende 2 jaar deels / zo mogelijk vinden in bestuursformatieplan, anders uit reserves
		Opbrengstgericht denken versterken		10.000	Elk jaar		Bestaand scholingsgeld + extra € 10.000 hiervoor inzetten
2. Leerlingenzorg ook voor gedragsproblematiek uitbouwen en planmatig opzetten.		Plan passend onderwijs Proloog klaar in 2009 + uitvoeren vanaf 2010	70.000	70.000	2010 e.v.	AD/SD	Verwachte extra Rijksinkomsten Passend Onderwijs vanaf 2010 + efficiëntie door samenwerking binnen Proloog – samenwerkingsverbanden. Kosten in formatieplan meenemen.
3. Plan maken opleidingsscholen in samenwerking PABO: onderzoeken.		Afspraak met PABO-NHL over opleiden leraren door Proloog-scholen		p.m.	2010	AD	Dit als vervolg op constructie met stagebegeleiding-werkveldcontactpersoon. Bekostiging vindt nu plaats voor ongeveer € 25.000 per jaar door PABO. PABO besluit in 2009 of voortzetting financiering plaatsvindt

Gerealiseerd in 2008 (2009):

- **Schoolbegeleidingsgelden omgezet in eigen onderwijskundige poot Proloog (2007-2009).**
- **Plan gymnastiek en keuze brede bevoegdheid en doorvertalen naar scholingsplan (2009).**
- **Samenwerking met Piter Jelles (duidelijkheid ministerie over project 10-15 komt in 2009).**

- **Interne Organisatie**

Activiteit	EFJ-code	Prestatie-indicator	Baten + / --	Kosten + / -	jaar	PI-Ver-antw	Actie en toelichting
4. Nieuw functiebouwwerk onderzoek i.v.m. functiemix (inclusief IB) en op termijn passend onderwijs		Aanstellen per jaar extra 8% leraren in LB 2010 8% 2011 16% 2012 24% 2013 32% (2014 40%)	52.500 105.000 157.500 210.000	70.000 140.000 210.000 280.000	2010 2011 2012 2013	AD	Uitgaand van 220 fte leraren en gemiddeld € 4.000 per fte = dit bij 8% een bedrag van in totaal aan kosten: $0,08 * € 4.000 * 220 = € 70.000$ per jaar. Het Rijk vergoedt 75% = € 52.500 Uit het BPA moet per jaar € 17.500 gedekt worden In totaal in 4 jaar = € 70.000 uit BPA In totaal in 5 jaar = € 87.500 uit BPA. NB: bedragen vinden in BPA = ombuiging bestuursformatieplan 2010-2011
5. Aanstellen jonger personeel en plan leeftijdsfasebewustpersoneelsbeleid		Gemiddelde leeftijd OP van ruim 43 naar 40 jaar (afgetopt 50-ers)	-125.000	-125.000	2010 e.v.	AD	P&O-plan in 2009 ingezet: verjonging is opgetreden van 43 naar 42 jaar. Verder uitvoeren in 2010 en volgende jaren.
6. Plan ziekteverzuim: % per jaar doorzetten tot 5-6 % in 2010-2011		7% eind 2009 6% eind 2010 5% eind 2011 Daarna stabiel	-	- 125.000	2009 e.v.	SD	Daling ziekteverzuim met minimaal één procent per jaar. Geen malus meer van VF = inverdiene structureel vanaf 2010.
7. Interne bestuursorganisatie + verlies bestuurskosten + samenwerking andere besturen op bestuurskosten (mat-bestuurskosten)			50.000		2010 ev	AD	Verlies gemeentelijke inkomsten gecompenseerd door 'bruidschat 1,5 miljoen' Verlies € 350.000 vanaf 2009 in de begroting en in 2-3 jaar 'terugwinnen' door evt. enkele jaren uit de reserve van € 1,5 miljoen te 'trekken.' Efficiëntie intern samenwerken met / voor andere besturen. Beleidslijn '4% exploitatie = bestuurskosten' handhaven.

Gerealiseerd in 2008 (2009):

- Stichting Proloog als zelfstandig bestuur in 2009 en bedrag bestuurskosten verzelfstandiging € 1,5 miljoen.
- Opleiden directeuren in BDOF (werkplekleren: 2009).
- Ondersteunende functies op alle scholen (nog enkele blijvers: 2008-2009).

- Klant / markt

Activiteit	EFJ-code	Prestatie-indicator	Baten + / --	Kosten + / -	datum	PI-Ver-antw	Actie en toelichting
8. Onderzoek tevredenheid ouders (Bestuurskosten/project) en personeel (2009 en 2011).		Onderzoeksrapport + plan		+ 20.000	2011	AD	Beide tevredenheidsonderzoeken vinden tweejaarlijks plaats. Systeem van Beekveld en Terpstra wordt gehanteerd.
9. Beleidslijn veiligheidsbeleid (2009-2010).				p.m.	2010		Geen kosten, consequent handelen
10. PR-beleid structureel uitbouwen vanuit profilering elke school + Proloog + nadruk onderbouw = groei 25 leerlingen per jaar.				€ 75.000	2010 e.v.	AD	Als injectie en voor eerste start is in 2008 € 100.000 o.b.v. nulmeting Er was al structureel € 25.000 per jaar beschikbaar. Dat wordt verhoogd vanaf 2009 naar € 75.000 per jaar (organisatie en uitvoering).

Gerealiseerd in 2008 (2009):

- **Nieuwe medezeggenschaftstructuur: regelingen vastgesteld (2008-2009).**
- **Start PR-beleid 2009 met start Stichting Proloog: bijna stilstand van de daling in het basisonderwijs (10 leerlingen).**

- Financiën en materieel

Activiteit	EFJ-code	Prestatie-indicator	Baten + / --	Kosten + / -	datum	PI-Ver-antw	Actie en toelichting
11. Digitaal schoolbord volledig op alle scholen in 2010.		Alle groepen digibord		120.000 -119.000 80.000 90.000 96.000	2010 2010 2011 2012 2013		<p>Enmalig eerste aanschaf afronden in 2010: 120.000 2010 = herberekening vanwege eenmalige uitgaven 120.000</p> <p>Enmalige meevaller door jaar later vervanging Extra afschrijvingen / vervanging per jaar aangegeven. € 70.000 was al in planningen opgenomen: extra € 23.000 is boven op € 70.000. Andere extra afschrijvingen = OLP en ander ICT en meubilair.</p>
12. Opzet europees aanbesteden intensiveren.		Voldoen aan eisen Europa: check accountant	p.m.	p.m.	2010 e.v.	AD	<p>Dit moet al in 2009 opgepakt worden o.b.v. verslag accountant. Vooronderstelling is dat kosten en baten gelijk zijn (kosten europees aanbesteden leidt tot goedkopere contracten)</p> <p>Schoonmaak is in 2008-2009 centraal Europees gedaan, maar nog niet naar tevredenheid. Accountant vraagt ook aandacht voor centraal aanschaffen leermiddelen. Doel moet zijn: efficiëntie volgens accountant.</p> <p>Voor Proloog staat kwaliteit en besturingsvisie voorop.</p>
13. Evaluatie Scholen onder Dak: doordecentralisatie en unilocaties (eventueel sluiten dislocaties met minder dan 4 groepen).		-72.000	-180.000		2010-2013	AD	<p>Gemeentelijke gelden Bijstelling Scholen Onder Dak+ onderzoek doordecentralisatie huisvestingsgelden naar schoolbesturen + unilocaties</p> <p>Menno verlies nevenvestiging (2010) en berekend op 3 fte * € 60.000 GPL</p> <p>Evt. Palet Nylán minder leerlingen dan nodig is voor 4 groepen.</p>
14. Nieuwe Brede scholen met meer ruimte peuteropvang in gebouwen.			p.m.	p.m.	2010-2013	AD	<p>Inzet is per school (sterke relatie met) één of meer peuterspeelzalen/peuteropvang. Kosten niet halen uit onderwijsmodellen. Wel afstemmen bij bouwprojecten / inverdiene met gemeente</p> <p>Toezegging gemeente nieuwe school Oud Oost bij Cambuur: jaartal onduidelijk.</p>

15. Nieuwe huisvesting bestuursbureau		Binnen bedrag van € 1,5 miljoen realiseren	p.m.	p.m.		- € 350.000 gem.bijdrage bestuurskosten is al in de begroting 2009 verwerkt. Baten: evt. minder rente inkomsten bij aankoop kantoor + evt. huuropbrengsten verhuur aan derden, Kosten: meer huurkosten + exploitatiekosten /afh. van bedrag huur / koop
---------------------------------------	--	--	------	------	--	---

Gerealiseerd:

- Bijdrage gemeente bestuurskosten verzelfstandiging € 1,5 miljoen (2008).
- Afspraak huisvesting Oldenije na juridische procedure (2008-2009).
- Nieuw gebouw MFC/brede school Vrijheidswijk (Vrijheid) en Techum-Zuidlanden (Pionier) (2009).
- Extra faciliteiten GMR in het kader van de nieuwe WMO in begroting opgenomen (2008).
- Europees aanbesteden schoonmaak (2008-2009).

8 MEERJARENBEGROTING 2010-2013

8.1 Vooronderstellingen

De meerjarenbegroting is gemaakt op grond van de volgende gegevens en vooronderstellingen:

- De hoofdingeling van het Elektronisch Financieel jaarverslag is aangehouden.
- Er is uitgegaan van een sluitende begroting per jaar. De beleidsruimte die evt. nog over is, kan worden ingevuld als bestemming resultaat.
- Een geringe groei met 25 leerlingen per jaar op de basisscholen vanaf 2008. Trilker groeit van **120** naar 150 leerlingen gemiddeld **met 10 leerlingen** per jaar.
- Het effect op de bekostiging is altijd het jaar na de leerlingentelling. Tellingen van **2009-2012 leveren gelden op voor 2010-2013**.
- Deze tabel vormt de basis voor de groeipercentages van de Rijksinkomsten en de personele lasten.

Leerlingen	effect op bekostiging				
				GROEI RIJK	
01-10-2007	3.640				
01-10-2008	3.620	-20			
01-10-2009	3.655	35	1,0096	2010	(25 basisscholen en 10 Trilker)
01-10-2010	3.690	35	1,0192	2011	(25 basisscholen en 10 Trilker)
01-10-2011	3.715	35	1,0287	2012	(25 basisscholen en 10 Trilker)
01-10-2012	3.740	25	1,0356	2013	(25 basisscholen)

- Investeringsprogramma Proloog 2010-2013 is in de begroting verwerkt
- Overige inkomsten van de gemeente gelijkgehouden **op 2009** en alleen nieuwe zaken zijn erin verwerkt. Uitgaven zijn conform inkomsten voor huisvestingsprojecten.
- **Uitvoering onderhoudsplanning gebouwen met geld gemeentelijk huisvestingsprogramma. Er is een nieuwe planning die reeds in de begroting 2009 is verwerkt.**
- **Opbrengst Treasurybeleid wordt minder doordat investeringen plaatsvinden waardoor er minder rente-inkomsten zijn.**
- Risicoanalyse op basis van werkelijke risico's is basis algemene reserve. De algemene reserve is voldoende.

8.2 Overzicht baten en lasten 2010 - 2013

Index percentage per jaar niet verwerkt (bijv. 2% bij begroting 2009)		Jaarrekening	Begroting					
BATEN TOTAAL		2008	2009	2010	2011	2012	2013	Opmerkingen
3.1	Rijk (14:)	17.178	17.529	17.697	17.865	18.033	18.152	Toename o.b.v. leerlingengroei
3.1.1	(1) Taalpilot			24	24	0	0	In 2009 gestart: € 24.000 extra In BPA vinden (dan geen extra kosten)
3.1.1a	(1) Extra formatie kwaliteit zwakke scholen			0	0	0	0	
3.1.2	(2) Leerlingzorg			70	70	70	70	Extra Passend Onderwijs
3.1.3	(4) Functiemix: rapport leraar			53	105	158	210	75% kosten terug van Rijk
3.1.4	(5) Jonger personeel			-125	-125	-125	-125	€ 500 per fte (250)
3.1.5	(13) Verlies nevenvestiging Menno			-72	-72	-72	-72	Verlies Rijksbaten nevenvestiging
3.1.6	(opm) Verlies gelden onderwijsachterstanden + extra geld VVE + impuls			pm	pm	pm	pm	Berekenen in BFP 2010-2011
3.1.7	(7) Extra gelden Rijk bestuurskosten			pm	pm	pm	pm	Mogelijk via lumpsum/VBM
3.1.8								
3.2	Overig overheid: gemeente + provincie	3.311	1.507	1.507	1.507	1.507	1.507	
3.2.1	(opm) Verlies gelden onderwijsachterstanden gemeente VVE			-71	-100	-100	-100	VVE wordt afgeschaft onduidelijkheid jaar: kosten gemeente
3.2.2	(14) Scholenbouw Cambuur			pm	pm	pm	pm	
3.3.3	(7) Verlies gemeentelijke gelden bestuurskosten			0	0	0	0	al in 2009 -350 opgenomen samenwerking andere besturen
3.3.4	(7) Werken voor andere besturen - efficiëntie			50	50	50	50	BDOF
3.5	Overig derden (incl VF)	2.401	2.335	2.335	2.335	2.335	2.335	gelijk gehouden - risico = opheffen VF
3.5.1	(3) Opleidingsplan met PABO			pm	pm	pm	pm	evt. bezuinigingen PABO doorvoeren
3.5.2	(15) Minder renteopbrengsten (nw kantoor) + evt. huuropbrengst			pm	pm	pm	pm	afh. van koop/huur pand
	TOTAAL BATEN	22.890	21.371	21.468	21.659	21.856	22.027	

	LASTEN TOTAAL	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
4.1	Personeel (+VF)	17.251	17.237	17.402	17.567	17.732	17.850	Toename conform IIn-groei%
4.1.1	(1) Taalpilot			24	24	0	0	In 2009 gestart € 24.000 extra
4.1.1a	(1) Kwaliteit kost personeel: knelpunten aanwenden			150	75	0	0	Knelpunten prioriteren kwaliteit
4.1.2	(2) Leerlingenzorg			70	70	70	70	Leerlingenzorg in bfp
4.1.3	(3) Opleidingsplan met PABO			0	0	0	0	Bezuinigingen PABO doorvoeren 25% kosten niet terug van Rijk:
4.1.4	(4) Functiemix: rapport leraar			70	140	210	280	BPA
4.1.4a	(4) Functiemix opvangen in bestuursformatieplan			-18	-35	-53	-70	Doelstelling BPA
4.1.5	(5) Jonger personeel			-125	-125	-125	-125	€ 500 per fte (250)
4.1.7	(6) Ziekteverzuim omlaag met % per jaar (pers-bovenschools)			-125	-125	-125	-125	Malus VF verdwijnt
4.1.8	(7) Interne bestuurskosten en bestuursorganisatie efficiënter			0	0	0	0	Efficiënter werken / voor anderen
4.1.9	(8) Onderzoek tevredenheid personeel + ouders (bovenschools)			0	20	0	20	2-jaarlijks personeel en ouders
4.1.10	(9) Beleidslijn veiligheidsbeleid			0	0	0	0	Plan maken + regulier uitvoeren
4.1.11	(opm) Verlies gelden onderwijsachterstanden gemeente VVE			-71	-100	-100	-100	Gemeentelijke VVE wordt afgeschaft
4.2	Afschrijvingen	400	449	449	449	449	449	Extra vanwege digi-borden/meub/ict
4.2.2	(11) Afschrijvingen i.v.m. extra investeringen digi-borden			-119	80	90	96	
4.3	materieel-huisvesting (reg. onderhoud buiten gemeente)	2.465	2.566	2.566	2.566	2.566	2.566	Onduidelijk jaar: kosten gemeente
4.3.1	(14) Scholenbouw Cambuur			pm	pm	pm	pm	Sluiten Menno (fusie Cambuur)
4.3.2	(14) Verlies nevenvestiging Menno + sluiten disloc. = 3 fte invorderen			-180	-180	-180	-180	Afh van leerlingenaantal Nylân
	(14) Sluiten dislocatie Nylân evt bij <80-90 IIn - 4 groepen			pm	pm	pm	pm	Voor 2009 115 en 2010 120
4.3.3	(11) Eenmalige investering aanpassing installaties digi-borden			120				Afhankelijk van aankoop / huur
4.3.4	(15) Evt. meer kosten exploitatie / huur kantoor bestuursbureau			pm	pm	pm	pm	
4.4	Materieel olp-ict (zit in afschrijvingen)	0	0					
4.5	Overig materieel	1.582	1.402	1.402	1.402	1.402	1.402	€ 75.000 structureel PR i.p.v. € 87.000
4.5.1	(10) PR structureel			-12	-12	-12	-12	nog onbekend
4.5.2	(12) Europees aanbesteden			pm	pm	pm	pm	
4.7	Private lasten (TSO)							
	TOTAAL LASTEN	21.698	21.654	21.603	21.816	21.924	22.121	

5.	Saldo financiële lasten en baten	150	116	116	116	116	116	Treasurybeleid
	15) evt minder rente door aankoop pand bestuursbureau			pm	Pm	Pm	Pm	Afh. Huur/koop kantoorpand

8.3 Conclusies

- Bijna sluitende begrotingen worden gerealiseerd. De groei van leerlingenaantal vereist in 4 jaar een extra instroom van **100 + 30 = 130 leerlingen**. Opgemerkt moet worden dat Proloog markt dreigt te verliezen in het basisonderwijs in Leeuwarden. Reden is een relatief lager marktaandeel bij de 4-jarigen (groep 1) = 46% t.o.v. 11-jarigen (groep 8) = 49%. We 'trekken' naar verhouding minder nieuwe 4-jarige leerlingen dan het bijzonder onderwijs.
- Vanaf **2009** en volgende jaren is er uitgaande van de gemaakte risicoanalyse (zie bijlage 1) geen noodzaak meer tot het vergroten van de reserves en voorzieningen. Daarom is uitgegaan van een sluitende begroting zonder toevoegingen aan de algemene reserve.
- Het totaaloverzicht van baten en lasten (**extra Rijksinkomsten leerlingengroei is globaal verwerkt – indexering nog niet!**):

TOTAAL-VERGELIJKING	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
TOTAAL BATEN	23.040	21.487	21.584	21.775	21.972	22.143	
TOTAAL LASTEN	21.698	21.654	21.603	21.816	21.924	22.121	
VERSCHIL = extra beleidsruimte	1.342	-167	-19	-41	47	22	tekort res.-extra inkomst / besteden

- Voorlopige conclusie is dat bij realisatie van beleid er gewerkt kan worden met een bijna sluitende begroting. Herrekeningen voor de begroting 2010 vinden nog plaats door de controller na 1-10-2009 (= teldatum).

Balanspositie **31-12-2008**: De omvang van voorzieningen en reserves:

belegde reserves en voorzieningen 31-12-2008 (JAARREKENING 2008)	
algemene reserve	€ 3.325.000
bestemmingsreserves	€ 2.083.000
voorzieningen (onderhoud + anders)	€ 406.000
	€ 5.814.000

De risico's zijn (zie bijlage 1)

	Rijk	Gemeente	TOTAAL
Hoog	€ 889.750	€ 28.000	€ 917.750
Midden	€ 200.000	€ 100.000	€ 300.000
Laag	€ 626.250	€ 1.610.000	€ 2.236.250
TOTAAL	€ 1.716.000	€ 1.738.000	€ 3.454.000

Er is een eigen vermogen ter hoogte van € 5.814.000 bedoeld voor risicoafdekking / continuïteitsgarantie (totaal geschat op € 3.454.000: alle risico's)

BIJLAGE 1: Risicoanalyse en reservepositie

ACT	RISICOANALYSE PROLOOG 2010-2013: herziening april 2009						TOTAAL	!	Toelichting
	Risico	Eenheid	Bedrag	Aantal	Aantal	Aantal	Risico		
1	RIJK			<i>ln</i>	<i>school</i>	<i>jaar</i>			
	Leerlingendaling	Geen groei leerlingen	€ 4.500	100	1	1	€ 450.000		L
		Gewichtenleerlingen	€ 225.000			3	€ 675.000		H
		Voet school 110 ln	€ 100.000	0	1	1			
							€ 1.125.000		
2	Ziekteverzuim	% boven 6%	€ 50.000	%	<i>fte</i>	<i>jaar</i>	€ 100.000		M
		Arbo-extra		2	1	1	€ -		M
		Malus VF	€ 50.000	0	1	1	€ -		M
		Vervangers	pm				pm		L
							€ 100.000		
3	Hoge leeftijd	GGL-jaar/fte	€ 750	<i>fte</i>	<i>43 jr</i>	<i>jaar</i>	€ 176.250		L
		Stijging leeftijd GGL	€ 125.000	235	1	1	€ -		H
							€ 176.250		
4	BAPO niet opgenomen	Geen bapo nu		<i>fte</i>	<i>bapo</i>	<i>jaar</i>			
		Fte-56 + jaar	€ 35.750	0	0,2	1	€ -		M
		Fte 52-56 jaar	€ 35.750	0	0,1	4	€ -		H
							€ -		M
							€ -		H

	Risico	Eenheid	bedrag	aantal			risico	RISICO	!	toelichting
				fte	bov	wtf				
5	BOV-niet opgenomen	Pers+kind < 40 jr zonder BOV	€ 2.500	0	0,55	0,25	€ -	€ -	M	
6	Opheffing VF	Verschil premie nu / loon vv	€ 100.000	1	1	1	€ 100.000	€ 100.000	M	Eén keer extra malus-risico € 100.000 bij 8,5% ziekte
7	Belasting BTW	Aanslag belasting ID	€ 122.000	1	1	1	€ 122.000	€ 122.000	H	Afhankelijk proefproces Triente
8	Malus Dittrich	6 fte bij niet benoemen	€ 35.000	0	2	1	€ -	€ -		Alle Dittrichers benoemd / accountant heeft gecpntroleerd
9	WIA zelf betalen 0-35%	10 mensen 0-35%	€ 53.000	5	1	0	€ 92.750	€ 92.750	H	Wetswijziging + eerste 0=35% mensen al in dienst
	GEMEENTE			<i>fte</i>	<i>% bij</i>	<i>jaar</i>				
	ID	90% loonkosten blijvers	€ 28.000	10	0,10	1,0	€ 28.000		H	Onduidelijkheid voortzetting subsidie gemeente Ontslag is geëffectueerd: risico verdwenen
		60% loonkosten wachters	€ 5.000	0	1,00	1,0	€ -	€ 28.000	H	
2	GOA-bezuinigng		subsidie € 100.000	1	1,00	1	€ 100.000	€ 100.000	H	Risico geldt voor 1 jaar, bij stoppen = stop VVE Vve 175.000, buurtschool 125.000, schakelklas 75.000
3	SBD	risico in 4 jaar (35.000)	€ 35.000	0	1	4	€ -		H	Regeling geëffectueerd en meegenomen in BPA Bij bezuiniging bouwt PROLOOG niet / onderhoud buitenkant Volledige planning + egalisatie in begroting meegenomen.
4	Huisvesting	onderhoud-bouwstop	€ -	0	1	1	€ -			
		onderhoud-binnenkant	€ 262.000	0	1	5	€ -		H	
5	Bestuurskosten	per jaar tot 2011	€ 350.000	0	1	3	0	€ 1.050.000	L	Bruidschat is er. Afbouw € 350.000 in begroting Worst-case = na afbouwjaar nog 3 jaar volledige kosten
6	Huisvesting BB als geen huurders	per jaar tot 2011	€ 112.000	1	1	5	560.000	€ 560.000	L	Gering risico bij geen huurders voor nieuw gebouw

Totaal risicoprofiel PROFIEL

	Rijk	Gemeente	TOTAAL
Hoog	€ 889.750	€ 28.000	€ 917.750
Midden	€ 200.000	€ 100.000	€ 300.000
Laag	€ 626.250	€ 1.610.000	€ 2.236.250
TOTAAL	€ 1.716.000	€ 1.738.000	€ 3.454.000

